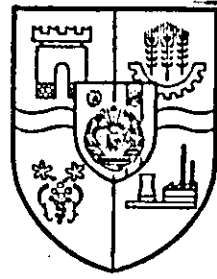

PROIECTARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNITĂVĂ!

Țara roșie

ORGAN AL COMITETULUI JUDEȚEAN ARAD AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN ȘI AL CONSILIULUI POPULAR JUDEȚEAN

Arad, anul XXXVII

Nr. 10 505

4 pagini 30 bani

Joi

6 martie 1980

In întâmpinarea alegerilor de la 9 Martie

Adunările cetățenești — expresie a hotărârii de a făuri o viață mai bună pentru toți cetățenii

În atmosfera de puternică emulație creatoare, ce caracterizează viața social-politică a țării noastre, în preajma alegerilor de la 9 Martie s-a desfășurat ieri la Lipova, adunarea cetățenească, la care, tovarășul Pavel Aron, membru al C.C. al P.C.R., prim-secretar al Comitetului județean Arad al P.C.R., președintele Consiliului

bricile de strunguri de la Chișineu Criș și Lipova, fabrica de brânzeturi de la Nădlac, fabrica de mobilă din stejar la C.P.L. și altele.

De asemenea, au fost date în folosință 8671 apartamente și 4024 locuri în cămine de nefamilisti în municipiul Arad și orașele din județ, o sală polivalentă cu 2000 locuri și magazinul universal „Ziridava” din Arad, 191 săli de clasă, 1950 locuri în creșe și grădinițe etc.

Județul Arad va cunoaște și în viitorul cîcinal, ritmurile înalte de dezvoltare în toate sectoarele de activitate. Producția globală totală a județului Arad va spori în anul 1985 cu 36,6 la sută față de anul 1980 iar producția globală industrială cu 43,2 la sută. Pe lângă dezvoltarea și modernizarea unităților existente, pe

harta economică a județului vor apărea noi unități ca: Secția de boghiuri din Curtici, Fabrica de zahăr Arad, un abator modern la Arad, Fabrica de tricotaje la Lipova cu secția la Chișineu Criș, Șiria, Curtici și Sebis, o mare centrală termică pe cărbune la Arad și altele.

Volumul de activitate din agricultură va spori în anul 1985 cu 28,7 la sută față de anul 1980, ritmul mediu anual de creștere fiind de 5,2 la sută.

În viitorul cîcinal, un ritm tot mai intens va înregistra construcția de locuințe, realizându-se peste 24000 apartamente.

În încheiere, mulțumind alegătorilor pentru încrederea acordată prin propunerea de a candida ca deputat pentru Marea Adunare Națională și asigurându-i de întregul său sprijin, tovarășul Pavel Aron și-a exprimat convingerea că toți cetățenii localităților din cuprinsul circumscripției, tineri și vîrstnici, își vor spori și mai mult eforturile pentru realizarea sarcinilor economice în profil teritorial, pentru îndeplinirea programului partidului de ridicare a țării noastre pe culmile civilizației și progresului.

În atmosfera de puternică angajare, în numele alegătorilor, au luat cuvîntul tovarășii Ioan Puie, primarul comunei Vinga, Gheorghe Vesalon, președintele C.A.P. Ususău, Ioan Balint, muncitor la secția I.V.A. Lipova, Ioan Enache, maestru la fabrica de strunguri din Lipova, Victoria Ardelean, președinta comisiei orașenești a organizației pionierilor și școlimilor patriei Lipova, Gheorghe

Boroneanț de la I.A.S. Lipova, Magdalena Diaconu, primarul comunei Șistarovăț, prof. Ecaterina Lulăi din Zăbrani, Eugenia Mariș, președinta comisiei de femei din Vărădia, Romulus Susan, președintele C.A.P. Firiteaz, Octavian Suba, președintele C.A.P. Petriș, Eugen Pileg și Iulian Drăgăluș, pensionari din Lipova și Maria Vărășel, cooperatoare din Păuliș. Cu toții și-au exprimat adevărata deplină la politica partidului și statului nostru, hotărîrea lor de a-și spori eforturile pentru traducerea în viață a obiectivelor stabilite de Congresul al XII-lea al partidului.

Adunarea cetățenească s-a încheiat cu un frumos spectacol cultural-artistic susținut de formațiile artiștilor amatori din localități ale circumscripției.

Ieri, în sala mare a Teatrului de stat din Arad a avut loc adunarea cetățenească, prilejuită de împlinirea cu alegătorii a tovarășelor Lucia Moraru, director la întreprinderea „Tricoul roșu” și Elena Șiclovan, director la întreprinderea „Arădeanca”, candidate de deputat în circumscripția electorală nr. 2 Arad-Vest pentru Marea Adunare Națională.

Adunarea a fost deschisă de

(Cont. în pag. a II-a)

Astăzi, în jurul orei 15,30, posturile de radio și televiziune vor transmite direct de la Palatul sporturilor și culturii marea adunare populară cetățenească, organizată cu prilejul alegerilor de la 9 Martie.

O victorie ce stă la temelia noii istorii a patriei

Se împlinesc astăzi 35 de ani de la instaurarea primului guvern revoluționar-democratic, cu pronunțat caracter muncitoresc-țărănesc, eveniment cu adînci semnificații în lupta maselor populare pentru cucerirea puterii politice și înăltulirea unor profunde transformări în viața societății românești.

În condițiile unor înverșinate confruntări sociale de acum trei decenți și jumătate, opțiunea maselor populare a fost fermă și definitivă. La 6 Martie 1945, urmînd Partidul

Comunist Român, poporul a decis instaurarea puterii revoluționare-democratice în România. Aceasta a fost simbul evenimentelor de atunci. Nimicînd împotriva forțelor reacției, poporul a pornit, sub steagul de luptă al partidului, la înăltuirea năzuințelor sale milenare, a idealurilor de dreptate socială și națională, a dreptului sacru de a fi stăpîn în propria țară.

Călit în lupte grele și îndelungate, maturizat prin experiența dobîndită, partidul a dovedit și de această dată că este la înăltîmca misiunii sale de forță conducătoare. El a fost factorul primordial care a asigurat strălucita victorie de la 6 Martie, grupînd forțele revoluționare și democratice în jurul programului de guvernare al F.N.D., declanșînd și conducînd cu competență bătălia pentru putere. Valul revoluționar, mîlingurile, demonstrațiile au cuprins întreaga țară. Numai la Arad, de exemplu, după numeroase și puternice manifestări în întreprinderi și în localități

județului, peste 25000 de oameni au demonstrat pe străzile orașului, cerînd guvern al poporului, răsturnarea guvernului anacronic prezidat de generalul Rădescu, care devenise apărătorul tălîș al reacțiunii și trecuse la represalii împotriva poporului, amenințînd cu dezlănțuirea războiului civil.

Voința maselor largi populare a triumfat, pentru prima dată în istoria modernă a țării fiind instaurat un guvern cu adevărat democratic, în fruntea căruia s-a aflat înălăcăratul patriot și militant progresist Dr. Petru Groza. Aceasta — sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu

— „a însemnat o mare victorie a forțelor revoluționare, democratice, a marcat instaurarea puterii revoluționar-democratice a muncitorilor și țăranilor, a deschis calea unor transformări social-politice profunde în societatea românească”.

Victoria de acum trei decenți și jumătate a dovedit caracterul profund științific al politicii partidului, politică izvorînd din cunoașterea condițiilor istorice, naționale și sociale ale țării noastre. Argumentul cel mai convingător o constituie imaginea de azi a patriei, bilanțul ce ni se înfățișează acum atât de bogat și semnificativ. În 1945, după aproape patru ani de dominație hîlleristă și război, economia țării era secătuită, la această tristă moștenire adăugîndu-se apoi gravele urmări ale secetei. Priviți chipul de azi al României socialiste și vedeți ceea ce a fost în stare să desăvîrșească, sub conduce-

(Cont. în pag. a II-a)

În spiritul cuvîntării tovarășului Nicolae Ceaușescu la Consfătuirea de lucru de la C.C. al P.C.R.

Gata pentru startul în campania agricolă de primăvară

Cooperatorii de la „Podgoria” din Șiria acționează cu toate forțele pentru pregătirea și declanșarea campaniei agricole de primăvară, în spiritul înaltelor exigențe formulate de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Consfătuirea de lucru de la C.C. al P.C.R. Hotărîți să realizeze producțiile mari pe care și le-au propus în acest an, cooperatorii și mecanizatorii s-au strădui să execute la timp și la un înalt nivel calitativ lucrările de sezon. Intens s-a desfășurat acțiunea de fertilizare, împrăștiindu-se îngrășăminte chimice pe o suprafață de peste o mie hectare de păioase și culturi furajere, cu ajutorul aviației utilitare; la fel, pentru culturile ce vor fi însămîntate în primăvară — sfeclă de zahăr, floarea-soarelui și fasole — au fost fertilizate 510 hectare, iar în vie, pe 30 hectare s-au aplicat îngrășăminte naturale și pe 50 hectare îngrășăminte

chimice.

O altă acțiune importantă a fost ridicarea cantităților de sămînță necesară pentru campania de primăvară.

În funcție de rezultatele obținute în ultimii ani, ne-am orientat spre semînțe de înaltă productivitate, corespunzătoare condițiilor de climă și sol din unitatea noastră — ne spune tovarășul Maxim Pelă, inginerul șef al cooperativei. După încheierea reparațiilor, mașinile agricole au fost încercate și reparate pe mecanizatori. Cele patru mașini de semănat sfeclă de zahăr au fost repartizate mecanizatorilor Petru Pelica, Savu Suciu, Savu Palade și Francisc Schmidt, una fiind reglată pentru sămînță monogermă iar celelalte pentru plurigermă. Tot în funcție de soluri s-au fă-

LIVIA POPA

(Cont. în pag. a II-a)

Fruntăș în întrecerea socialistă, muncitorul Le-tiția Valea de la „Liber-tatea”, este în același timp o bună educatoare a tinerilor. Iată-o, în imagine, ocupîndu-se de pregătirea profesională a tineretului Li-vloara Băbușia.

A lege

tovarășul Marțian Fuciu, prim-secretar al Comitetului municipal Arad al P.C.R., care a vorbit despre însemnătatea evenimentului de la 9 -Martie, despre contextul mobilizator în care se desfășoară această campanie electorală.

În continuare, tovarăşa Lucia Moraru, a prezentat alegătorilor realizările obţinute de poporul român în actuala legislaţiune. Insistând asupra realizărilor din judeţul Arad, precum şi asupra celor obţinute de colectivul de oameni ai muncii de la „Tricoul roşu”. De asemenea, vorbitoroarea a relevat cadrul democratic în care s-au desfăşurat întîlnirile de lucru dintre candidaţi şi alegători, ceea ce a stimulat dialogul viu, concretizarea unor măsuri de acţiune în următoarea etapă.

A venit apoi rindul alegăto-
rilor să exprime hotărîrea de
a se mobiliza cu toții într-o

strinsă unitate politică și civilă pentru îndeplinirea prevederilor ultimului an al actualului cincinal, pentru crearea condițiilor în vederea valorificării tuturor resurselor materiale și umane în cadrul noului plan cincinal 1981—1985. **Tovarășii** **Cornel Tătar**, secretar al organizației de partid de la Întreprinderea de Industrializare a cârnii Mălroara Vârlan, secretar al comitetului de partid de la Întreprinderea de confecții, **Emilia Schmitz**, economist la I.S.A., **Dan Dolcu**, secretar al organizației de bază de la I.P.N.C., **Aurel Savu**, maestru la abatorul din Sofronea, **Sanda Zau**, elevă la Liceul Industrial nr. 7, **Lucreția Moise**, maestru la I.B.M., **Rodica Țircuș**, inginer la Întreprinderea de spiri și drojdie și **Teodor Mihut**, secretar al organizației de bază de la B.J.A.T.M., au relevat cu satisfacție caracterul fructuos și deschis al întâlnirilor de lucru cu candidații de deputat, fapt ce constituie o

expresie grăitoare a adâncirii
și perfecționării democrației
noastre socialiste.

La rîndul său, tovarăşa Elena Şiclovan a făcut o prezentare a realizărilor obţinute în actuala legislatură în domeniile edilitar-gospodăresc şi social-cultural, a perspectivelor minunate, cuprinse de Vîltoarea legisturii şi de cincinalul 1981—1985 pentru localităţi municipiului şi judeţului Arad.

Adunarea celălănească s-a încheiat cu un frumos program artistic.

Dintre drumuri să alegi un cel,
Spic de vis în piscul unui munte,
Și să-ți fie inima drapel
Gîndul cel mai bun să-l pui în frunte.

Cînd eternel trude pul cununii,
Din şiragul clipelor mărunte
Dintre buni s-alegi pe cei mai buni,
Să-î alegi şi să-î așezi în frunte.

Cînd în orice grai va răsări,
Al trădătorilor grăunte,
Sub săclia muncii-n orice zi
Doar pe cei mai buni să-l pui în frunte.

DAMIAN URECHIE

Ca unul dintre cei care am trăit în miezul fierbinte al evenimentelor din acea vreme, îmi aduc bine aminte de cele petrecute în primăvara lui 1945, când se ducea bătălia pentru putere. Partidul Comunist Român desfășura o muncă stăruitoare pentru unirea tuturor forțelor, pentru democratizarea țării, pentru înfăptuirea platformei F.N.D., pentru înstaurarea unui guvern democratic. Alci, la A-rad, ca și în întreprinderile din întreaga țară, clasa muncitoare, cu tot sabota-

foarte mulți primari din comune. Asta era situația în județul Arad, în țară: masele populare ca un uriaș, val revoluționar, măturau din cale elementele vechii ordinii, își croiau drum spre noua ordine. Erau stăpîni pe întreprinderi, pe străzi, dar pe plan național se împiedicau de un guvern antidemocratic, apărător al reacțiunii, care se opunea reformelor revoluționare. Ca

la 7 și 28 februarie 1945, precum și în diferite comune ale județului, la care au participat zeci de mii de oameni, indiferent de vîrstă, sex și naționalitate, care au cerut alungarea guvernului Rădescu și înlocuirea lui cu un guvern democratic și revoluționar.

Ca urmare a acestor manifestații politice de amploare a maselor populare, la 6 Martie 1945 guvernul Rădescu a fost alungat de la putere, formându-se un guvern democratic și revoluționar,

condus de Dr. Petru Groza, primul guvern democratic și revoluționar din istoria României

Aniversăm 35 de ani de la
instaurarea puterii muncito-
rești-tărănești din patria
noastră, mîndri de toate suc-
cesele obținute de poporul
nostru, sub conducerea înle-
aptă a partidului, în
frunte cu tovarășul Nicolae
Ceaușescu.

Insuficiență de documentele Congresului al XII-lea al partidului, oamenii muncii, indiferent de vîrstă, sex și naționalitate, strîns unii în jurul partidului sînt hotărîți să înfruntă marea sarcină ce decurge din aceste documente și vor vota cu entuziasm la 9 Martie pe candidații F.D.U.S., dovedind că prin aceasta unitatea morală și politică a poporului în jurul Partidului Comunist Român.

PETRE BELLE

În acele zile de martie '45

rea partidului, poporul care a scuturat pentru totdeauna greul jug al exploataării și asupririi, devenind stăpîn pe soarta sa, stăpîn în țara sa! În acest an, producția globală industrială a țării va fi de 53 de ori mai mare decît în 1938. Anul trecut, industria județului Arad a realizat în numai 12 zile producția anului 1938. Ca întregul nostru popor, noi arădenii simțim din plin binefacerile politicii partidului de industrializare socialistă. Întreprinderea de strunguri, Combinatul de prelucrare a lemnului, Combinatul chimic, „Libertatea”, „Arădeanca”, „Victoria” și altele altele întreprinderi noi sau complet reconstituite și modernizate sînt expresia capacității creatoare a oamenilor acestor meleaguri care înspătuiesc politica partidului. Așa cum sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu în Raportul prezentat la Congresul al XII-lea, „Disponem astăzi de o industrie modernă, dotată cu mijloace de producție avansate, capabilă să rezolve cele mai complexe probleme ale progresului tehnice contemporan, să asigure înzestrarea tuturor ramurilor cu mașini și utilaje de înalt randament”. Transformarea socialistă a agriculturii a schimbat radical felul de a munci și trăi al țărănimii, a dus la sporirea considerabilă a producției. Agricultura noastră, domeniu în care Congresul al XII-lea al partidului a pus sarcina înspătuirii unei profunde revoluții, dispune încă de mari rezerve, care trebuie puse în

valoare, așa cum a indicat tovarășul Nicolae Ceaușescu la recenta consiliere de lucru de la C.C. al P.C.R. Priviți azi chipul patriei, care de la un capăt la altul este un adevărat șantier! Numai o economie viguroasă, o politică științifică, vizionară pot asigura o asemenea amplasare a investițiilor cum cunoaște țara noastră: în cincinalul actual cîi în trei cincinale precedente!

În toate sectoarele vieții sociale și economice, poporul nostru se prezintă cu victorii istorice. Ridicarea bunăstării celor ce muncesc, perfecționarea continuă a vieții economice și sociale, dezvoltarea democrației socialiste, participarea activă a maselor populare la conducerea treburilor statului se afirmă ca trăsături caracteristice fundamentale ale societății noastre. Încercăm, totodată, un adevărat sentiment de mîndrie patriotică pentru prestigiul de care se bucură azi România în lume, datorită înaltei principialități, spiritului dinamic, constructiv al politicii noastre externe, al cărei promotor este tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Aniversăm trei decenii și jumătate de la instaurarea primului guvern democratic în atmosfera de puternică efervescență ce domină țara în preajma alegerilor de la 9 Martie, când prin votul nostru vom înălța Izbînzile de pînă acum, voința unanimă de a munci fără preget pentru transpunerea în viață a istoricelor hotărîri ale Congresului al XII-lea al partidului.

ful reacțiunii, realiza producția necesară frontului și populației, sprijinea țărănimia în luarea pământului de la bogătași, o ajuta să-și repare unelele agricole, ca să poată ara și însămînța. Din inițiativa P.C.R. în întreprinderi erau organizate comitete muncitorești, care-și exercitau controlul asupra producției. De asemenea, existau comitete de cetățeni care luptau împotriva speculei. În comune activau comitete satești, care însăfătuiau reforma agrară peste capul ăptorlășilor. Masele populare, conduse de Partidul Comunist Român, au trecut la înlăturarea primăriilor, a prefecților, înlocuindu-i cu elemente democratice, care sprijineau masele populare în activitatea lor revoluționară. Și în județul Arad, masele populare au alungat primarul municipiului și prefectul, precum și

atate, guvernul Rădescu trebuia răsturnat, ca o necesitate obiectivă a procesului revoluționar și înlocuit cu un guvern democratic și revoluționar care prin componența și programul său să se bazeze pe masle populare. Manifestațiile de masă din întreaga țară, la care au participat milioane de cetățeni, au asigurat victoria de la 6 Martie 1945. Aceste manifestări de masă au culminat cu cea de la 24 februarie 1945 din București, la care, din ordinul lui Rădescu, a fost deschis focul asupra maselor muncitoare, ceea ce a dovedit din nou caracterul reacționar al guvernului care trebuia alungat de la putere.

Și în orașul Arad s-a organizat, sub conducerea Partidului Comunist Român și cu sprijinul celorlalte organizații politice progresiste astfel de manifestări politice

1945 - 1980 Cîteva comparații sugestive

În rândurile de față vom prezenta câteva date comparative care vor ilustra, sperăm convingător, saltul uriaș pe care țara, poporul nostru, și-n acest cadru și județul Arad, le-au făcut, în răstimpul care a trecut de la 6 Martie 1945, pe drumul edificării socialiste, al progresului și civilizației. Iată câteva dintre ele exprimate prin nivelul realizat pe locuitor în anul 1948 și nivelul aceluiași indicator realizat după trei decenii, în anul 1978.

	1948	1978
energie electrică (kWh)	94,4	2 940
fontă (kg)	11,7	373
oțel (kg)	22,2	539
ciment (kg)	41,3	636
țesături bumbac (mp)	5,7	32,8
țesături lână (mp)	0,7	5,6
sare	22,2	216,8
zahăr	6,2	25

De altfel este și firesc să lipsească o seamă de produse pe care le cuprind actualele anuare, fiindcă o seamă de ramuri și sectoare ale industriei — electronica, electrotehnica, mașini-unelte, mașini și utilaje tehnologice, autovehicule, rulmenți etc etc — pur și simplu nu existau sau erau nesemnificative. Slaba dezvoltare a industriei este reflectată și de contribuția ramurilor economiei naționale la formarea venitului național. În 1938, de pildă, industria contribuia cu 30,8 la sută iar agricultura cu 38,1 la sută. În 1978 raportul a fost net favorabil industriei care aducea venitului național 57,9 la sută din ponderea sa, agriculturii, cu toate că s-a dezvoltat într-un ritm susținut, revenindu-i doar 15,3 la sută.

Dar fiindcă tot am vorbit de agricultură, iată câteva date sugestive pentru niște aprecieri a dezvoltării acestei ramuri. În anul 1949 agricultura României deținea 3136 tractoare convenționale (15 CP); în 1980 numai agricultura județului Arad deținea

circa 5 000 de tractoare fizice (multe dintre ele de 65,80 și chiar 180 CP). În anul 1959 numărul specialiștilor cu studii superioare din agricultura țării era de 5 533; în 1979 el se ridica la 23 744.

Dar iată câteva date care privesc direct județul Arad. Prezentăm nivelurile din anul 1950 și cele realizate în 1979.

	1950	1979
vagoane, marfă (buc.)	434	5 650
strunguri (buc.)	113	5 000
leşături bumbac (mii mp)	23 950	71 000
tricotaje bumbac (mii buc.)	734	20 800
încălăăminte (mii per.)	246	3 400

Alte ramuri, care acum dețin o pondere însemnată în economia județului (prelucrarea lemnului, chimia și chiar industria alimentară) sîc că nu existau, sîc că realizau valori neînsemnate.

Cum a evoluat însă viața noastră? Ce s-a făcut atunci într-un an, ce se face acum? Ce nveluri existau atunci, care sînt cele de azi? Ne vom limita doar la cîțiva indicatori pe care i-am putut extrage din statistica anului 1950, pe care-l vom confrunta cu cel din 1980.

	1950	1980
numărul personalului muncitor		
— total	72 008	168 500 (1979)
— din care în		
industrie	35 356	77 900 (1979)
retribuția medie netă a per-		
sonalului muncitor (lei)	337	2 268
apartamente din fondul		
de stat	92	4 647
volumul deslăcerilor de		
mărfuri prin comerțul		
socialist (mil. lei)	370	5 030

Iată deci câteva date care, prin graul convingător al cifrelor, vorbesc despre marile, uriașul salt pe care țara noastră și noi toți l-am făcut de la instaurarea primului guvern democratic până azi.

Gata pentru startul în campania agricolă

cut probele, s-au întocmit ordinele de lucru, s-au stabilit parcelele și producțiile la hectar. De asemenea, s-au pregătit și probat cu apă utilajele necesare erbicidării, cu care vor lucra mecanizatorii Andrei Mureșan, Pavel Sirbu și Trălan Olar precum și echipamentul de erbicidat purlat, ce va fi minuit de Dorel Cișpaci. Au fost procurate toate erbicidele necesare culturilor de porumb soia și fasole iar pentru pășoase există în stoc jumătate din cantitate.

În deal, muncile de primăvară au început continuând tălălușul viței-de-vie pe cele 88 hectare vii pe rod. Lucrarea se face cu atenție și diferențiat, sub îndrumarea permanentă a

şeful de fermă, inginer Teodor Albu, şi a şefului de echipă Ioan Rab, spre a se remedia efectele îngheţului şi a se asigura încărcătura optimă pe butuc.

— După cum se poate vedea — ne-a spus inginerul — noi putem declanșa și în timp campania agricolă imediat ce vremea și starea solului ne vor permite. Sîntem convinși că, — așa cum sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu la recentă consfătuire de lucru de la C.C. al P.C.R. — efectuînd în timpul optim, fără nici o tărăgănare, toate lucrările agricole și în mod deosebit semănatul, și acordînd o atenție deosebită calității lor, vom îndeplini în toamnă sarcinile de plan pe acest an.

Localitățile județului pe treptele afirmării

HĂLMAGIU — „țară” veche, „țară” nouă

În această primăvară a Tării, premergătoare alegerilor de deputați de la 9 Martie, Hălmașul se prezintă nu numai ca o „capitivă” de succes, de privilegii pitorești, în care istoria se împletește strâns cu prezentul nostru socialist, ci și ca o localitate care lăună ca în viitorul cinciinal să-și schimbe statutul de comună cu cel de înădr oraș. Astfel, în spațiul cuprins între Gura Văii și Ociu, odată cu primii ghiocel răsăriți în acest delțeu al Crișului Alb, aceste zile premergătoare alegerilor de la 9 Martie sînt prielnice pentru a se trece în revistă succesele obținute de la procedentele alegeri și pînă în prezent, dar și pentru a se scruta viitorul, pentru a se hotărî ce mai trebuie făcut ca această poartă de răsărit a județului nostru să devină una dintre cele mai frumoase localități de la poalele Zărandului. Este unul dintre dezideratele pe care ni le-a formulat primarul Hălmașului, tovarășul Traian Indries, care după 20 de ani petrecuți „la oraș”, ca muncitor la întreprinderea de vagoane și activist al Comitetului județean Arad al U.T.C. s-a întors în localitatea sa de baștină, unde l-a încredințat eînștea de a li primar. „Sînt bucuros — ne-a spus tovarășul Indries — că am reîntîlnit în Hălmaș oameni entuziași, îndrăznești, buni patrioți, oameni hotărîți să nu precupească nici un efort, pentru ridicarea prestigiului acestui colț al județului nostru”.

Cum se prezenta Hălmașul pe vremea copilăriei dv.?

Dacă mă întorc cu gîndul în timp pot să vă spun cu strîngere de inimă că deși Hălmașul se număra printre localitățile importante ale Munților Apuseni, alți sub aspectul general al comunei, cît și calitatea vieții cetățenilor, lăsaus mult de dorit. Cu ce se ocupa moșul la Hălmaș? În fiecare toamnă, își dregea căruța cu ierneu, înhăma călușul pe care-l avea și pleca la „țară” (la cîmpie). În căruța își îndeia recolta de mîere, cîteva mături, doage și lăuere pe care le confecționase peste vară. Își mai punea în desagi o bucată de clisă, pită uscată pe care o înmuia în apă cînd o mîncea, ceapă și o cratiță în care gătea din cînd în cînd cîte o „zămă” de „croampe”. Bani nu avea să-și cumpere și alte alimente, iar produsele din căruța urmau să fie schimbate pe „bucate”, adică pe grîu și porumb.

Cine grîiea în acest timp de gospodărie?

În săptămînile și lunile în care lipsea moșul de acasă, întreaga gospodărie era condusă de mîiere, care trebuia să îngrijească alți copii cîi și păsările și vitele din ogradă. Femeia avea o viață aspră. După ce toată vara a lucrat la munca cîmpului, cultivînd cartofi și alte zarzavaturi ce se fac în zona noastră de munte, iar mîncea la lăuare, apoi totăa și țesca la războiul din casă hainele necesare familiei.

Ce a mai rămas din imaginea aceasta dură a vieții moșilor hălmașeni?

Astăzi nu mai sînt moși la „țară”, ori dacă totuși mai apar, ei sînt foarte rari. Datorită politicii înțelepte a partidului privind dezvoltarea armonioasă a tuturor zonelor și localităților țării, în prezent peste 80 la sută din familiile hălmașene au cîte un încadrat în muncă care lunar vine acasă cu o frumoasă retribuție.

În secția de confecții Hălmașu a întreprinderii textile cîteva sute de moașe au pătruns în tainele meseriei schimbind lucrul tradițional din gospodăria țărănească cu cel de muncitor calificat.

— Unde muncesc astăzi moșii?

— Iată o întrebare pe care am așteptat-o și la care vă răspund cu mîndrie. Dacă de-a lungul deceniilor, locuitorii Hălmașului, alături de ceilalți locuitori ai Tării Moșilor, erau obligați să bată drumurile țării spre a vinde „doniși și clubar”, astăzi ei au posibilitatea, datorită cursului înnoitor imprimat întregii noastre vieți economico-sociale de politica înțeleaptă a partidului nostru, să muncească direct în localitățile lor de baștină. Astfel, peste 1600 de concetățeni sînt încadrați în secția de confecții a întreprinderii textile, ai unităților cooperative de consum, ai ocolului silvic, stației C.F.R., minei din localitate, iar o altă parte, la naveta la Brad, Vajă, Baia de Cris, unde sînt încadrați în muncă în diferite sectoare economico-sociale.

Iată, așadar, că pe lă densă a existenței sale, în cartea de istorie a vieții și civilizației Munților Apuseni, în cartea căpitanilor creșcuți în cremenea moșilor cu adîncuri de aur, a răzcoalelor și revoluțiilor dezîntăuite asupra asupririlor sociale și naționale, noua orînduire socialistă a înscris și aici la Hălmaș, ca de altfel în toate localitățile patriei, o nouă calitate a muncii și vieții, intervenind decisiv în destinul oamenilor; au devenit cetățeni care se bucură de binefacerile zodiei socialiste, cetățeni care nu mai cunosc umilința de altădată. Acest lucru l-am înțeles cu claritate și la secția de confecții a întreprinderii textile, unde peste 400 de linere au schimbat munca din gospodăria țărănească, cu cea de muncitor calificat. În cadrul acestei secții se realizează confecții din cupoane, valorificîndu-se astfel superior materia

primă secundară din întreprindere. Moașele confecționează astăzi cu măiestrie, cămăși, bluze, pantaloni, șorșulele, lefe de masă — o gamă largă de confecții. În prezent planul de producție al secției este de peste 20 milioane lei pe an, urmînd ca în viitor el să crească în raport cu experiența pe care o vor cîștiga linerele încadrate. „Dacă la început au fost niște probleme cu disciplina muncii — ne spunea primarul — letele nu erau obișnuite să muncească opt ore în fabrică, unele după cîteva ore de lucru se ridicau de la mașină și plecau acasă, ori sîmbăta plecau să-și facă piața în timpul lucrului, astăzi ne putem mîndri cu un colectiv sudat. Tinerete muncitoare au înțeles că e o necesitate firească să respecte disciplina muncii pentru realizarea planului de producție”.

Printre cele mai deosebite muncitoare, care într-un timp relativ scurt — de numai doi ani — și-au schimbat destinul de țărînci cu cel muncitoresc, amintim pe: Zena Cristea, Maria Sblacea, Aurica Herman, Livia Cana, Elena Belea (toate din secția I) și Elena Iuga, Maria Bota, Florica Igrtel, Eleanora Moșea, Marioara Sima, Dragalina Sîrban, Dorica Lupel, Olimpia Sima și Elena Braica (din secția a II-a).

Angajate să înlăpline alegerile de la 9 Martie cu o depășire de 3 la sută a planului de producție, harnice moașe de la secția de confecții a întreprinderii textile își vor da votul pentru politica înțeleaptă a partidului de amplă și intensă dezvoltare economico-socială a tuturor zonelor și localităților țării, pentru înlăpluirea înnoitoare ale prezentului pe care li lădiesc și perspectivele luminoase deschise de cel de-al XII-lea Congres al partidului.

Volum sporit de mărfuri și servicii

• Perioada care a trecut de la precedentele alegeri și pînă în prezent volumul deslăcerilor de mărfuri către populație a crescut de la 12 milioane lei, la 19 milioane lei. În viitorul cinciinal acesta va continua să crească și mai accentuat pe măsură ce se vor da în folosință noi spații de deslăcere ale cooperativei de consum în satele aparținătoare Țărmure, Ionești și Leasa. În felul acesta cetățenii din localitățile amintite nu vor mai trebui să se deplaseze în centrul de comună pentru cumpărături, vor găsi mărfurile necesare chiar acasă.

• A crescut, de asemenea, de la ultimele alegeri și pînă în prezent, valoarea prestațiilor de servicii către populație. În baza legii nr. 7/1972 s-a înălănat în Hălmașu o secție de prestări în construcții; una de lăcăturerie; una de împletituri răchită și o balastieră în zona Crișului Alb. În viitor s-a prevăzut mărirea acestor secții cu altele noi, de dulgherie și de tînchigerie.

Fața nouă a comunei

• În ultimii zece ani, peste 60 la sută din casele Hălmașului s-au reînnoit. Toate casele noi sînt construite din cărămidă, multe din ele fiind cu etaj și balcon.

• Au fost reparate 125 de kilometri de drumuri și străzi în centrul de comună și în satele aparținătoare: Brusturi, Bănești, Bodești, Cristești, Leștoara, Leasa, Tisa, Țărmure, Ionești și Poinari.

A fost, de asemenea, asfaltată șoseaua din centrul comunei pe o distanță de 800 de metri și s-au reparat trotuare pe alte 600 de metri.

• S-a terminat înălșarea construcției școlii generale din Hălmașu. În prezent această școală dispune de un local cu 12 săli de clasă, 2

laboratoare și un atelier de lăcăturerie (format din două încăperi).

• În cursul anului 1979 s-au lăcut reparații la căminele culturale din satele Bănești, Bodești, Cristești și Leștoara.

• Au fost construite 5 poduri de trecere — două în Hălmașu și cîte unul în satele aparținătoare Brusturi, Tisa și Poinari.

• S-a terminat îndigulirea Văii Hălmașului pe o distanță de 8 kilometri, înlăturiindu-se pericolul de inundății în zona respectivă. Valoarea lucrărilor și amenajărilor executate se ridică la 4,8 milioane lei, din care 360 000 lei s-au realizat prin muncă patriotică.

Învățămînt — cultură — sănătate

• În cadrul Școlii generale din Hălmașu învață peste 300 de elevi, iar în școlile primare din satele comunei încă aproape 200 de copii.

• Pe raza comunei funcționează 4 grădinițe; două în Hălmașu, iar cîte una în satele Tisa și Brusturi.

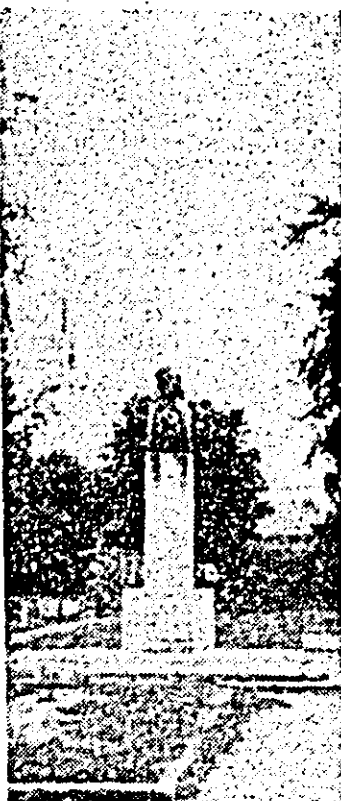
• De educația elevilor și copiilor se ocupă 14 profesori, 13 învățători și 5 educatoare.

• Alături de cadre didactice, în Hălmașu trăiesc și muncesc, veghind la sănătatea cetățenilor, trei medici umani.

• În cadrul căminului cultural din Hălmașu își desfășoară activitatea o serie de formații culturale-artistice, care au obținut rezultate fru-

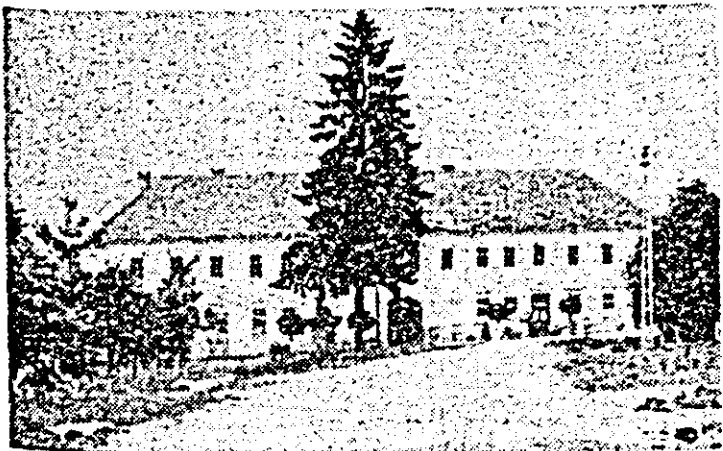
moase în cadrul Festivalului național „Cîntarea României”.

• De o apreciere deosebită în țară și peste hotare se bucură celebrul grup de pictori naivi din Brusturi, alcătuit din artiști plastici amatori Ion Niță Nicodin, Rodica Nicodin, Petru Mihut și Petru Roman. Lucrările lor au obținut numeroase premii naționale și internaționale, sînd prezente în expoziții itinerante de artă naivă românească în Italia, R. F. Germania, Norvegia, Olanda, Danemarca, Finlanda, R. D. Germană, Ungaria, Polonia, Portugalia, Iugoslavia, Egipt, India, Tunisia, Mexic, Argentina, Venezuela, S.U.A., Canada etc.

Monumentul lui Avram Iancu din centrul Hălmașului.

Pagină realizată de EMIL ȘIMĂNDAN

Vechiul han al Hălmașului.

ACTUALITATEA INTERNAȚIONALĂ

DAMASC 5 (Agerpres). — Din însărcinarea tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, Vasile Pungan, ministru secretar de stat, trimis special al șefului statului român, a transmis un mesaj de prietenie secretarului general al C.C. al Partidului Baas Arab Socialist din Siria, Hafez Al Assad, președintele Republicii Arabe Siriene, împreună cu urări de sănătate și fericire personală, de prosperitate, pace și progres poporului arab sirian.

Mulțumind pentru mesaj și exprimându-și deplina satisfacție față de conlucrarea rodnică, prietenească statornică între Partidul Baas Arab Socialist din Siria și Partidul Comunist Român, între poporul arab sirian și poporul român, președintele Hafez Al Assad a rugat să se transmită tovarășului Nicolae Ceaușescu sentimentele sale de profundă considerație și simț, urări de sănătate și fericire personală, do noi succese în activitatea consacrată prosperității și înfloririi continue a națiunii române, precum și de bunăstare și progres poporului român prieten.

NAȚIUNILE UNITE 5 (Agerpres).

— Secretarul general al O.N.U., Kurt Waldheim salută faptul că procesul electoral din Rhodesia s-a desfășurat în ordine — a declarat un purtător de cuvânt al Națiunilor Unite. Secretarul general al O.N.U., a adăugat purtătorul de cuvânt, își exprimă speranța că rezultatele alegerilor vor conduce la statornicirea unei configurații politice stabile, într-un Zimbabwe nou și independent.

ADDIS ABEBA 5 (Agerpres). — Într-un comunicat dat publicității la sediul Organizației Unității Africane (O.U.A.) se menționează că rezultatul alegerilor desfășurate în Rhodesia constituie „o victorie a Frontului patriotic, precum și un indiciu al înaltei responsabilități politice a poporului zimbabwe”. Comunicatul adresează un apel către întreaga populație a țării să sprijine noile organe conducătoare ale statului — desemnate potrivit rezultatelor acestor alegeri, să acționeze pentru întărirea unității sale, în prezent mai necesară ca oricând. În același timp, toate statele lumii sînt chemate să sprijine noul stat independent Zimbabwe — a căruia proclamare urmează să aibă loc în curînd, conform acordurilor de la Londra.

durilor de la Londra.

LISABONA 5 (Agerpres). — Cea de-a doua Convenție Națională a Uniunii de Stînga pentru Democrație Socialistă din Portugalia (U.S.D.S.), ale cărei lucrări s-au încheiat la Lisabona, a hotărît să sprijine acordul electoral propus de Partidul Socialist Portughez în vederea alegerilor generale din toamna acestui an.

Agencia E.F.E. menționează că U.S.D.S. nu exclude totodată, o înțelegere cu Partidul Comunist Portughez în cadrul alianței Poporul Unit.

Pe de altă parte, agenția A.N.O.P. informează că studenții socialiști din Portugalia s-au pronunțat, de asemenea, pentru o alianță electorală cu tineretul comunist, alianță al cărei obiectiv esențial să fie înfrângerea forțelor de dreapta din Portugalia la alegerile generale.

PARAMARIBO 5 (Agerpres). — Un comunicat al Președintelui Republicii Surinam, dat publicității la Paramaribo și preluat de agențiile internaționale de presă, informează că președintele țării, Johan Ferrier, s-a întâlnit cu membrii Consiliului Militar Național care a preluat puterea în stat la 25 februarie.

dină. Str. Gladiolelor nr. 13, Mureșul, orele 17—19. (1520)
VINDEM apartament 2 camere. Str. D. Gherea nr. 1—3, bloc B, scara C, apart. 1, telefon 3.64.55, orele 8—16. (1521)
CUMPAR butelie aragaz. Str. Folșor nr. 17, zona Vlaicu. (1490)

CUMPAR butelie aragaz. Telefon 1.93.03. (1506)
CUMPAR nutril mascul Brunelis, un an. Telefon 1.93.98. (1511)

CUMPAR apartament bloc, 2—3 camere. Telefon 3.89.50. (1514)

SCHIMB apartament bloc central 3 camere, cu 4—5 camere. Telefon 3.52.17. (1517)

EXECUT zugrăveli și tapetări garantate. Telefon 3.55.84, după ora 16. Toth. (1509)

PRIMESC fete în gazdă. Str. Coșbuc nr. 15, apart. 4. (1609)

PRIMESC tineri căsătoriți în gazdă, cameră, bucatărie. Str. Clujului nr. 87. (1477)

INCHIRIEM cameră mobilată, intrare separată. Str. I. Kardoș nr. 12, Drăgășani. (1503)

PRIMESC 2 băieți în gazdă. Str. Trib. Andrelca (C.A. Vlaicu), bloc A-60, scara B, apart. 1 (îngă depozitul de mobilă). (1519)

Indurerata soție multumește tuturor rudelor, prietenilor, cunoștințelor, vecinilor, care au fost alături de ea în clipele de grea încercare pricinuite de pierderea celui care a fost CONSTANTIN GHEORGHIU. Soția în veci nemîngiată. (1573)

Mulțumim tuturor celor care prin participare, flori și cuvinte de mîngiere au fost alături de noi cu ocazia morții iubitului nostru fiu, ing. LIVIU GHIMAN. Familia îndoliată. (1643)

La 4 martie 1980 a încetat din viață scumpul nostru soț, tată și bunică, ANDREI HOHN. Înnumarea azi, 6 martie 1980, la cîmîntul Eternitatea. Nu îl vom uita niciodată! Familia îndoliată. (1648)

Cu adîncă durere anunțăm decesul celui care a fost LAZAR PUTIN. În-mormîntarea în 6 martie, ora 15.30 în cîmîntul din Sînnicolau Mic. Familia îndoliată. (1675)

Întreprinderea de industrializare a laptelui

Arad, str. Orșova nr. 6, telefon 1.42.48

incadrează urgent:

- magazineri pentru ambalaje, bărbați;
- primitori-distribuitori, bărbați;
- muncitori necalificați, încărcători-descărcători.

Încadrările se fac conform Legii nr. 22/1969.

(219)

Întreprinderea de morărit și panificație

Arad, str. 7 Noiembrie nr. 26

organizează un concurs în ziua de 17 martie 1980, pentru ocuparea postului de juriconsult sau juriconsult principal.

De asemenea, incadrează pompieri:

Încadrările se fac conform Legii nr. 12/1971 și Legii nr. 57/1974.

(217)

Întreprinderea județeană de legume-fructe Arad

achiziționează prin toate unitățile de legume-fructe din municipiu și județ, orice cantități de sticle și borcane, după cum urmează:

- sticle 1/4 (pentru băuturi răcoritoare);
- sticle EURO 1/2,
- borcane OMNIA A, a 0820 g;
- borcane OMNIA B, a 0420 g,
- borcane OMNIA K, a 0420 g,
- borcane OMNIA TWIST, a 0720 g;
- sticle sirop 3/4.

Cooperativa meșteșugărească „Înfrățirea” Pecica

incadrează muncitori calificați în meseriile:

- lăcătuș mecanic,
- tinichigiu,
- tâmplar,
- marochiner,
- pantofar,
- croitor (croitoreasă),
- tricotor,
- tăbăcar,
- cojocar.

De asemenea, incadrează muncitori necalificați pentru calificare la locul de muncă în meseriile:

- tricotor,
- cioplitor în piatră,
- împletitor de obiecte din produse vegetale și fire plastice.

Informații suplimentare la biroul central al cooperativei, telefon 173.

(218)

cinematografe

DACIA: Camion de cursă lungă. Orele: 9.30, 11.45, 14, 16.15, 18.30, 20.30.

STUDIO: Accident. Orele: 10, 12. Chemarea primăverii. Orele: 14, 16, 18, 20.

MUREȘUL: Pledone Africane. Serile 1 și 11. Orele: 10, 12.30, 15, 17.30, 20.

TINERETULUI: Ultima frontieră a morții. Orele: 11, 14, 16, Severino. Orele: 18, 20.

PROGRESUL: Apașii. Orele: 15, 17, 19.

SOLIDARITATEA: A fost găsită compania a 7-a. Orele: 16, 18.

GRĂDIȘTE: Vacanța tragică. Orele: 16, 18.

IN JUDEȚ

LIPOVA: Jachetele galbene.
INEU: Mihail, cîine de circ.
CHIȘINEU CRIS: Mislunea Capricorn unu.
NADLAC: Inspectorul Harry.
PINCOTA: Călărețul cu eșarfă albă.
SEBIS: Police Python 357.
CURTICI: Aventurile lui Mark Twain.

televiziune

Joi, 6 martie

10 Ora TV de chimie (consultanță pentru elevi). 11 Roman-folclor. 11.55 Telex. În jurul orei 15.30 Transmisțiunea directă de la Palatul Sporturilor și Culturii: Marea adunare populară cetățenească organizată în Capitală cu prilejul alegerilor de la 9 Martie. 18.30 Cîntece patriotice și revoluționare. 18.50 — 1001 de seri. 19 Telex. 19.35 Călătorie prin țara mea (XXI). 20.05 Muzică populară. 20.30 Votul tineretului. 20.50 Program de cîntece. 21.30 Telex.

teatre

Teatrul de stat Arad prezintă azi, 6 martie, ora 19.30, KATHLEEN sau DRAGOSTE ÎN PASTILE DE CIOCOLATĂ.

PRONOEXPRES

Tragera din 5 martie:
I. 33, 31, 25, 43, 10, 19
II. 6, 24, 45, 22, 36, 16

mica publicitate

VIND palton piele nou, bărbătesc, import, nr. 48—50 și nutril tineret femele. Telefon 1.50.27. (1487)

VIND autoturism Dacia 1100 cu reparație capitală la motor și caroserie. Vizibil lângă fostul restaurant „Tic-Tac”, orele 16—19. (1489)

VIND albine cu lăzl Dadant. Satul Dorobanți nr. 236. (1491)

VIND 150 oi juncane și 30 figale. Alexandru Must, comuna Vinători, telefon 21. (1493)

VIND sobă de petrol. Str. Renașterii nr. 8/a, Mîcălaca. (1495)

VIND imediat apartament 3 camere. C. A. Vlaicu, bloc Z-6, scara C, apart. 3, orele 17—19. (1497)

VIND tablouri, dormitor complet Biedermeier și mobilă salon. Telefon 3.18.97, orele 16—18. (1500)

VIND apartament Timișoara, 2 camere, bloc, gaz, bucatărie, cartier Circumvalațiunii, lângă piscină, și autoturism Ford Taunus 17 M. Informații telefon Timișoara 5.15.30. (1501)

VIND trusă Montblanc completă și carpete pluşate. Telefon 3.10.67, ora 16. (1502)

VIND urgent, ieftin, plan vienez. Telefon 1.97.37. (1505)

VIND nutril femele gestante și pul și un parbriz Trabant. Str. Clujului nr. 153, Pîrneava. (1507)

VIND autoturism Dacia 1300. Telefon 1.24.17. (1508)

VIND apartament central 2 camere, dependințe, posibilitate termoficare; linoleum pe textile; stabilizator sovietic. Telefon 3.57.71, după ora 16. (1510)

VIND apartament liber București, 3 camere, cartier Colentina, etaj X, telefon, 5 pereți termoizolați, tapetat, bala toată în faianță. Telefon Arad 1.51.50. (1512)

VIND autoturism Dacia 1300 nou, 0 km, Eva Șerban, Sîcșu nr. 17, telefon 41. (1518)

VINDEM casă mare cu gră-

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: Arad, B-dul Republicii nr. 81. Telefone: secretariatul de redacție 1.33.02; administrație și mica publicitate 1.28.34. Nr. 40 107 Tiparul: Tipografia Arad

COLEGIUL DE REDACȚIE: Crăciun Bontă (redactor șef), Dorci Zăvoianu (redactor șef adjunct), Ioan Borșan, Mircea Dorgoșan, Aurel Harșan, Terențiu Petruș, Romulus Poșescu